

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Novam ephemeriden, cui titulus „Fejérmegyei Napló“ a vobis institudam ad cat olicarum partium proposita promovenda, id equidem probamus libenter (Az átalatok katolikusok törekvéseinek előmozdítására „Fejérmegyei Napló“ cím alatt létesített új lapot mi örömmel helyeseljük XIII. Leó pápa Zichy Nándor grófhoz, 1895. március 6-án.)

Előfizetési árak:
1 évre 12 kor., 1/2 évre 6 kor., 1/4 évre 3 kor.
Egyes szám ára 10 fill.

Felelős szerkesztő:
BILKEI FERENC.

Megjelenik: kedden, csütörtökön és szombaton este.
Szerkesztőség és kiadó-hivatal: Szent-István-ter 1.
Egyes számok kaphatók: a dohányzószékben.

Közgyűlés.

A virágok május, a viruló élet hónapja, a magyar katolikusokat is egybegyűjti, hogy a megkezdett munkát folytassák.

Istennek legyen hála! túl vagyunk immár a kezdetek kezdetén. Az egyházpolitika után következő ébredéskor megindult az akció s ma már nemcsak annak örülünk, — mint Zichy János gróf mondotta — hogy a szívekben elvetett mag kikelt, hanem annak is, hogy virágokat hozott. Ezeket a virágokat kell most lassankint gyümölcösé érelnünk. Állandóan ébren kell tartanunk az érdeklődést a mi ügyeink iránt. Azoknak az egyesületeknek, melyek ma már gyűrűként fogják át egész társadalmunkat, annak minden részét, tartalmat kell adni, munkássá kell tennünk, hogy ne elégedjék meg jelszavakkal, hanem vigye bele eszméit a társadalom vérkeringésébe.

Pompás és nagyjelentőségű az a beszéd a melyet Zichy János gróf a Katolikus Egyesületek Országos Szövetségének elnöke a megnyitás alkalmával mondott. Méltó, hogy minden érdeklődőnek kezébe jusson, hogy gyönyörűségét találjanak benne és eszméit magukéba tegyék:

Az egész országban mosolygó tavaszi hangulat a mi közgyűlésünket is kettős ünneppé teszi. A teljes és feltétlen alkotmányos szabadság érája, mely minden szívet örömmel tölt el, egyúttal biztatóan int afele az irány felé is, melyből a teljes egyesülési és szövetekezési szabadságot várjuk.

Talán kissé különösen hangzanak e szavak, t. közgyűlés pedig úgy van, hogy bár eddig is teljesen biztosítva volt az egyesülési, a gyűltekezési jog és így a szövetekezési szabadság is, mindazonáltal a fenhatóságoktól való félelem, a közvélemény egy nagy részének nyomása folytán a lelkeken régóta üd-aggódom sokakat visszatartott attól, hogy az alá a zászló alá sorakozzanak, melyet én az erkölcs és a hazaság jelvényének nevezek, értvén alatta a katolikus társadalom egyesülésének zászlaját.

Nekünk magyar katolikusoknak minden időben a szeretetreméltó könnyelműség és a jóhiszemű rövidlátás volt nagy hibánk. A gondolatok mindig akkor születtek meg, amikor már a tetteire lett volna szükség s a tetteire csak akkor határoztuk el magunkat, amikor már az eredményt kellett volna biztosítani. Ez az oka, amiért nem tudtuk megvédeni magunkat kellőképpen, sem nem tudtunk sikert elérni akkor, amidőn annak minden feltételeit bírtuk.

Az egyházpolitikai akció fölbresztette a szunnyadó erőket, védelmi sorokba állított, áldozatokra készített, sokan lelkesedtek, dolgoztak akkor, mert a katolikus társadalom szervezésén kellett működni abban az időben, midőn annak már régóta szervezve kellett volna lennie.

Azután befejeződött a nagy harc, amelynek nem tudtunk ellentámasztani, a politikai téren sorakoztattak a katolikus erők s a társadalmi szervezésen már nem dolgoztak annyian, s akik

dolgoztak — azok nem működtek oly buzgón, mint akkor, midőn a borús felhők fejünk fölétt loptak. Pedig a jó szolgághozza is akkor védekezik vihar-ágyúival, mikor még nem érkezett el a jégverés. Amint lehullott már a jég és tonkretette a kultúrákat, hiába irá-nyítjuk eg föle a vihar-ágyúink torkait.

A katolikus társadalmi egyesülés nagy munkája — mi tagadás benne — néhány év óta határozottan pang, a munka és a lelkesedés ugyszólván kizárólag átvitetett a politikai terre és az a fundamentum, mely az állami élet alapjának egy része, a katolikus társadalom csak katolikusokkal és nem székületbéliekkel egyesíthető ki; a munka pedig, melynek naponta kellene folynia, ugyszólván csak ünnepnapokon folytatatik.

Száz meg száz katolikus egyesület keletkezett a multban, összekapcsoltuk ezeket egy szerves egészbe — ezen szövetség által — s azóta mintha szünetelne a munka, mintha fogyna az érdeklődés. Pedig, ha ismét jönnének vihar-felhők, csakis társadalmilag és csakis állami lehetne preventív védekezni, mert a katolikus erőknek szempontjából helyesen, elcsúszni, csakis társadalmi úton lehet sikeresen működni, azért, mert ez az egyedüli tér, amelyen a mindenkor bomlasztó erővel ható partipolitika nem választhat el senkit és így az egyesülés sokakat kövtenél és kapcsolóan egybe, magadhátja a súlyát és erejét minden védekezési, vagy alkotó akciónak.

Ha egyházunknak valóban oltalmára, segítségére, esetleg védelmére akarunk lenni, itt kell találkozni, ha erkölcsi erőt akarunk belevinni az állami életbe, itt kell találkozni, ha nem partikularis, hanem egyházunk univerzális érdekeit akarjuk szolgálni, itt kell találkozni, ha a jövőben erők akarunk lenni és készen akarunk állami esetleges támadással szemben, itt kell találkozni.

Mert honnan jöhetnek a támadások? Azt fogják válaszolni: Első sorban a hatalom részéről. Ez helyes. De én azt kérdelem: hogy normális viszonyaink közt minek kitéjezője a hatalom? Szerre azt kell mondanunk: hogy a hatalom az uralkodó társadalomnak kitéjezője. Ujra és ismét felhívni azt hangoztatni, teremtsünk végre uralkodó társadalmat, ha nem is abban az értelemben és célból, hogy más felekkel szemben domináljunk, hanem igenis, gyűjtünk annyi tőket és helyes szervezés által szervezzünk annyi erkölcsi és anyagi hatalmat, hogy a katolikus társadalomból legyen kenytelen meríteni minden hatalom a maga erejének legalább is legnagyobb részét.

Az az igazi preventív munka, mely nélkül minden akció, legyen az társadalmi vagy politikai, csak ötletszerű kísérlet, mely a sikernek legfeljebb csak esélyével bírhat, de biztosítékok tényleg nem nyújt arra nézve, hogy döntő pillanatban biztos eredményt érhetünk el. Csak az egyesülésben van az erő és ismételt csakis társadalmi keretben képzelhető, mert ott más érdek és egyéb cél nincsen, mint épen csak a katolikus erők tömörítése és szervezése.

Ide koncentráljuk tehát, uraim, erőinket és érdeklődésünket, ha nem mellékéleket, hanem egységyedül a katolicizmus ideáljait akarjuk szolgálni. Itt van az egyesületi pont, itt van a gyűjtő-lencse fókusz, a centrum, itt lehet, sőt kell szántani és vetni, hogy valamikor aratni is lehessen.

Innen kell, sőt innen lehet csak kiindulni egy keresztény szocialis akciónak, itt kell művelni

kath. szellemben a tudományt és művészeteket s innen kell ápolni a katolikus irodalmat és a katolikus szellem élető erejét, a katolikus publicistákat.

Annak is csak egy forrásból kell, sőt lehet meríteni; egy irányban, egy célért kell küzdenie, mert különben elforgácsolódik az erő, legyen az bár erkölcsi, vagy anyagi és az eredmény ismét csak matematikus lesz.

Legyenek meggyőződve, uraim, arról, hogy ha mindenki úgy hitt volna abban, mint én, hogy t. i. ezen szövetség egyedüli, egységes forrása minden katolikus erőfejlesztésnek, ma már hatalmas tényleg innen merítene erejének nagy részét.

Hát pótoljuk a mulasztást! Az értéktelen említer azzal ízet a miye van, az értékes ellenben arra ami!

Vigye bele mindenki szövetségünkbe saját-lagos egyéni értékét, lelkesedését, tudását, hitét, idealizmusát, egyszóval azt, a mi. Ne tekintünk multat, jelen, politikai partállást, társadalmi osztálykülönbséget, legyünk egyszóval katolikusok, azaz emelkedjünk hitünkben meggyőződésünkben és eszelekedetünkben a mindennapiság fölé, legyünk nagyok és áldafanosak, amilyen nagy és univerzalis a mi egyházunk, legyünk nemcsak és eszmenyi törekvősek, mint amint-eszmenyi és nemes az egyház tanítása, legyen őnzellen és szeretetteljes apostol mindenki közülünk és végre szeressük jobban egymást, mint ahogy esetleg gyűlölni képesek volnánk ellenségeinket.

Május hónapja van! Érzem a gyöngyvirág illatát, hallom a Mária-énekok szívhez szóló, bájos, anjálító harmoniaját, fölébredt a természet s mindez tavaszt, feltámadást jelent. Engedjék reménylenem, hogy az onok jelkesedése is tavaszt jelent, új életet, melynek soha többé hervadt virágai, fonyadt mezei, hulló levelei nem lesznek; virulást, melyet nem követ a tél, mely nem más, mint a feltámadt igazság maga.

Tiszteit uraim! Évekkel ezelőtt ugyszólván egymagam álltam ott a katolikus társadalmi akció bolesőjénél s minden örömmel, gyarló tehetőségemmel működtem és dolgoztam azon, hogy a kis gyenge lény fejlődjék, hogy „zivatar ne bocsássa dühét kis fűrtjei ellen“ s most itt áll az ifju. A csemetét virággal borította el a tavasz s most már csak meleg napsugárra és jótékony esőre van szükség, hogy legyen gyümölcs a fán, melynek van virága.

Legyünk mindannyian kertészek, szorgalmas, áldozatkész munkások, kik nem áttallják az éjszakákat is végig virrasztani, mikor attól lehet tartani, hogy megleg a fagy, kik nem fáradnak állandó feszült figyelemmel kísérni a felhők járását. Szeretettel kerek a gyermekifju számára, olyan szeretettel, mint a minővel a szülő öleli szívéhez gyermekét, húséget, olyat, melylyel a hitvestársak csatolják magokat kölcsönösen egymáshoz. Gondosságot, olyant, mint a milyennel a gyermek ápolja áldva szeretett szülőjét.

Ne feledjék soha sem azt a nagy igazságot, hogy míg a kölcsönös meggyőződésök egymáshoz kapcsolnak bennünket, addig a nézetek állandóan elválasztanak.

Ne várjuk tehát az üdvösséget katolikus ügyünk számára egyedül és kizárólag onnan, a hol első sorban nézetek állanak egymás mellett, vagy egymással szemben, nézetek, melyek között még egy jöttánál kevesebb is egymástól elválasztani képes, hanem szeressük katolikus ügyünk üdvét itt, ahol egyetlenegy nagy, hatalmas, gi-

gantikus meggyőződés kapcsol bennünket össze örökre, elválaszthatatlanul.

Azon biztos reményben tehát, hogy a közgyűlés fel fogja azt a nagy horderőt, mely a katolikus társadalmi munkának egyesült erővel leendő folytatásában rejlik, közgyűlésünket megnyitom.

Az alispán körlevele.

Szűts Jenő, Fejérvármegye új alispánja körlevelet intézett a vármegye összes hatóságaihoz. A körlevelet, amely az új alispán demokratikus érzelmeiről tanuskodik, egész terjedelmében az alábbiakban közöljük:

Fejérvármegye alispánjától.

3619/1906 sz.

I. A Vármegye központi Tisztikarnak!

II. A Járási Főszolgabíró Úrnak!

III. A Központi kezelő személyzetnek!

IV. A Községi Előjáróságoknak!

Fejérvármegye közönségének folyó évi május hó 7-én tartott közgyűlésében a vármegye alispánjává választván meg, az alispáni székem mai napon elfoglaltam.

A vármegye közönségének bizalmából elfoglalt alispáni székéből első kérésem a vármegyei központi tisztikarhoz, a járási főszolgabíró Úrnakhoz, a központi kezelő személyzethez, s az összes községi előjáróságokhoz az, hogy a vármegye közönsége érdekében erős elhatározással és nemes ambícióval kifejtendő ténykedésben engem hazafias és lelkes támogatásukban részesíteni szíveskedjenek!

En az összes erőt, tehetséget és a 28 éves külszolgálatban szerzett tapasztalatomat a nemes vármegye érdekei iránti lelkesüléssel megerősítve hoztam magammal az alispáni székbe s hivatalos ténykedésemben és a magán életben kifejtendő társadalmi érintkezésben, tiszta és nemes szándékomban, az autonóm közigazgatás mintá-

szerű kifejtéséhez szeretett munkatársainknak, Tisztársainknak bizalmát, a közügyek iránti lelkesedését kiérdemelnem s megnyernem sikerül: fáradozásomat, törekvésemet, munkásságomat az egész vármegyei tisztikar önrésztét fellemelő ama köztudat fogja jutalmazni, hogy a vármegye közönségének bennünk helyeztet bizalmát kiérdemeltük s becsületes és lelkiismeretes munkánkat siker fogja koronázni.

A karom egész erejével, szerény tehetséggel, a tisztikar és községi előjáróságok iránt tanusítandó s a szorgalmat és munkásságot legnagyobb mértékben méltányoló és elismerő meleg szeretettel oda fogok hatni és törekedni, hogy a vezetésem alatt álló tisztikar részére a nemes vármegye közönsége minden rétegének, minden társadalmi osztályának elismerését, bizalmát és szeretetét kiérdemeljük és élvezhessük.

Második kérésem a vármegyei tisztikarhoz, a kezelőszemélyzethez s a községi előjáróságokhoz az, hogy engem, a vármegye első tisztviselőjét „tekintetes” címmel illelmi szíveskedjenek.

En „Tekintetes nemes Fejérvármegyének” vagyok alispánja s nem óhajtok, nem akarok magasabb címmel illelmi lenni, mint a nímő az engem bizalmával megüszített nemes vármegyézt megilleti és melyet az ősi hagyomány megkövetel.

Azon ferde — s demokratikus elveimmel s a vármegye közönsége iránti köteles tiszteletünkkel meg nem egyeztethető bevett szokást pedig, mely szerint a panaszos felek s a jogot és igazságot kereső megyei lakosság csak a vármegyehez melléklépesőjén járhatott fel az emleketre, czennel megszüntetem, s a legelterjedtebb módon közhírré tétetni kívánom azt, hogy a vármegyehez felépésőjét mindenki szabadon használhatja, mert a vármegyehez kapuján belül minden lakos lakosa e vármegyének, kell, hogy élvezhessen azon jogokat, melyek őket, mint a vármegyének szabad polgárait megilletik.

Felhívom a vármegyei szolgaszemélyzet fel-

ügyeletével megbízott várnagyot, hogy a vármegyei szolgaszemélyzetet ily értelemben leendő szoros mihez tartásra tanítsa ki.

Midőn pedig magam részére a nemes szárdékaim megvalósítására és a vármegye közönségének jólétére s mintaszerű közigazgatás megteremtésére irányuló törekvéseimhez a vármegyei tisztikar és községi előjáróságoknak legodaadott támogatását kérem, viszont kijelentem, hogy a tisztikar és a községi előjáróságok bennem úgy hivatalos működésükben, mint a magánéletben: leglelkesebb munkatársukat, szerető bajtársukat fogják találni.

Székesfehérvár, 1906. május 8.

Szűts Jenő,

Fejérvármegye alispánja.

UJDONSÁGOK.

— **Személyi hír.** Dr. Prohászka Ottokár megyéspüspök ma reggel városunkból Budapestre utazott a Kath. Egyesület országos szövetségének közgyűlésére.

Tisztelgés. Lelelkemelő módon folyt a városunk legáltalább egyesülete: a Székesfehérvári Keresztény Kereskedelmi Alkalmazottak Körének életében az első két legfontosabb mozzanatot Vasárnap j. e. 11. órakor már nagy számban voltak együtt az egyesület tagjai a kath. kör helyiségében. Majd fél 12 órakor egy küldött ment Kováts Károly nagykereskedő lakására, hogy az elnökségre hivatalos formában is felkeresse. A küldöttséggel az elnök az együttlevő tagok körébe ment, hol Ketskés Elek igazgató rövid, de lelkes üdvözlésére meleg hangon felelt, kitartásra buzdította az ifjakat. A formás beszédet a tagok nagy tetszéssel fogadták és lelkes éljenzéssel fejezték ki az elnök személye iránt való bizalmukat, tiszteletüket és szeretetüket. Délután most már elnöke vezetésére vonult át a kör a püspöki palotába, hogy az ország egyik legtevékenyebb főpásztorát védnökül kérje fel. Prohászka Ottokár dr. megyéspüspök a tisztelgőket rendli

A FEJÉRMEGYEI NAPLÓ TARCAJA.

A Magyar Remekírók új sorozata.

A Franklin-Társulat nagyszabású remekírógyűjteménye, az öt esztendővel czelött megindított Magyar Remekírók, immár nemsokára teljes lesz. Most jelent meg a gyűjtemény kilencedik ötkötetes sorozata s így egy év múlva befejeződik az 55 kötetre tervezett hatalmas gyűjtemény, a mely a maga nemében páratlan kincsesháza irodalmunk remek alkotásainak.

Az új sorozat Deák Ferenc válogatott munkáinak első kötetét, Petőfi Sándor összes munkáinak első és második kötetét, Mikes Kelemen törökországi leveleit és a Magyar Népdalok egykötetes gyűjteményét foglalja magában.

A Deák Ferenc-kötet a haza bölcsének beszédeit tartalmazza időrendben 1821-től 1861-ig. Az első beszéd a kötetben egy védőbeszéde a 26 éves tiszti ügyésznek 1829 szeptember 10-én egy rablógyilkos mellett a halálbüntetés ellen, az utolsó beszéd a haza vezérének első felirati javaslatára és indoklása 1861 máj. 13-án. Ez a kötet magában foglalja tehát a nagy államférti pályája első nagyobb részének minden jelentősebb mozzanatát, a melyeknek egy-egy beszéde felül meg. Pályafutása második felének, a kiegyezés előkészítésének és a kiegyezési korszaknak egy ké-

sőbbi, második kötet lesz a hű tükré. Ez a két kötetes Deák, a melyet Il Tassics Gyula rendezett sajtó alá és látott el csaknem ötves gyönyörű élet- és jellemrajzi bevezetéssel, mintaszerű népies kiadás. Minden egyes beszéd előtt megvan a beszéd rövid előzménye, úgy, hogy az olvasó teljes tájékozottsággal élvezheti a beszédeket, s teljesen beleéli magát a multba, a mely a beszédek fonalán minitgy meglevenedik előtte.

Az új sorozat két kötetét Petőfi munkáinak java részét, a kisebb költeményeket foglalja magában betűrendes tárgymutatóval, az eredeti kiadások alapján javított pontos hű szöveggel, Badics Ferenc tartalmas bevezető tanulmányával együtt. A nagy költő egyéb munkáit további két kötet fogja beleilleszteni a gyűjteménybe.


A magyar próza egyik uttörő nagy mestérének legremekebb alkotását, Mikes Kelemen Törökországi leveleit kapjuk az új sorozat negyedik kötetében Erdődi Béla magvas bevezető élet- és jellemrajzi tanulmányával és gondos jegyzeteivel. A bujdoso fejedelem leghibeiből szolgálja és iródeákja, irodalmunknak egyik legrokonszenvesebb alakjává lett, a kinek bántulatos frissesége túllélt immár közel két századot, bájjával, zengzetességgel, töröl metszett magyarságával állandóan megtermékenyítve irodalmunk legjelesebb új mesterét. A rodustói számluzetes hosszú evecinek krónikását ez a kiadás, a mely az egyre egyre leucum könyvtárában őrzött eredeti kézirat nyomán készült, bizonyára még népszerűbbé fogja tenni.

Az új sorozat utolsó köteté a magyar népdalköltészet teljes gyűjteménye. Endrődi Sándor, a kiváló lyrikus, rendezte sajtó alá és látta el bevezető tanulmánnyal, a melyben rövid áttekintést adja népJalggyűjteményeink keletkezésének is, a melyek színe-javát foglalja magában ez a nagy szakértelemmel és szeretettel összeválogatott értékes kötet. A gyűjtemény tárgykörök szerint van beosztva. (Szerelm nóták; katonai élet; pásztordalok; betyár nóták; bor mellett; vidám órák; vegyes dalok; ágról-ágra; ismert szerzőktől.) A kötet végén betűrendes névjegyzéke van az összes népdaloknak.

Az új sorozatban levő arcképek (Deák Ferenc, Petőfi Sándor, Mikes Kelemen), R. Hirsch Nelli művészi rajzjónát dicsérik.

Az új öt kötet a gyűjtemény eredeti programjához híven az 55 kötetből a magyar irodalom különböző koru kincseit ragadta ki és sorozta egymás mellé e kilencedik sorozat keletén belül. Az új kötetek beleillenek a nagy helyére a teljes gyűjteménybe, a mely időreiben foglalja majd egybe remekíróinkat.

Az új sorozat kiállítására a kiadó intézet magyományaihoz illő. Csupa díszes kiegészített kötet, úgy mint a gyűjtemény eddig megjelent több köteté. Az 55 kötetes teljes gyűjtemény ára 120 korona, s az egész gyűjtemény, melyből immár 45 kötet megjelent, havi részletfizetésre is megrendelhető.



Sirolin


Emeli az érvényt és a vezérlést, megszünteti a köhögést, vildéket, éjjeli izmádat.

Tüdőbetegségek, hurutok, számarköhögés, skrofulozis, influenza

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mintegy értéktelen utánzatokat is kínálunk, kérjen mindenkor „Roche” eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc).



„Roche”

Kapható orvos rendelésre a gyógyszerárúban. — Ára üvegenként 4.— korona

vül szívesen fogadta, s az elnök üdvözlő, illetőleg felkérő szavaiba kijelentette, hogy nemcsak örömmel vállalja el a védnökséget, de egyáltalán kötelességet is vél ezzel teljesíteni. Az ár — úgy mond — mindjobbán kimosta talpunk alól a talajt. S ez a veszedelem éppen a kereskedő-osztályt fenyegeti leginkább. Nagy feladat vár tehát az új egyesületre; e nagy feladat megoldásában ő is részt óhajt venni. Mi nem támadunk; de ne vegye senki zokon, ha védekezünk, s hogy eredményesen védekezhessünk, tömörülünk. Minden arc örömpírban égett, minden szemből a lelkesedés tüze sugárzott erre a frappáns, sokatmondó beszédre. Miután az alapszabályokat átvetve, kezelt fogott a tisztelgőkkel, s barátságosan elbeszélgetvén velük, ekként búcsuzott: „A viszontlátásra!” Az eseményeket ekként a lehető leg tárgyilagosabban adtuk elő. Ugy véljük, fölösleges kommentárt fűznünk hozzájuk! Beszélnek azok maguk is.

— **Meghívó.** A „Vörösmarty-Kör” 1906. évi május hó 20-án (vasárnap) d. e. 11. órákor saját helyiségében *rendkívüli közgyűlést* tart, melyre a kör t. tagjait tisztelettel meghívjuk. Tárgysorozat 1. Az alapszabályok 7. 10. 13. 18. szakaszának módosítása. 2. Esetleg teendő indítványok. — Székesfehérvár, 1906. május 13. Gr. Zichy Jenő elnök. Vértessy József igazgató. Dr. Kapossy Endre titkár.

— **A főispán az aggintézetben.** Gróf Széchenyi Viktor főispán tegnap Havranek József polgármester kíséretében látogatást tett a városi agg- és szegény intézetben. Megnézte az intézet konyháját és a tapasztaltak felett megelégedését fejezte ki. Sőt az intézet roskatag kápolnáját is megnézte. E fölött természetesen nem felejtette ki megelégedését, mert Székesfehérvár kopott templomai között az aggintézet kápolnája az elagottság nyomorúságáról tesz tanúságot s most a májusi csúszések idején kiváló alkalmat nyújt az átnevesedések szymptomáinak tanulmányozására. No de közel a remény, hogy mindez rövid idő múlva meg fog változni s a Víziváros új temploma kedvesebb és érdekesebb lesz Székesfehérvár valamennyi templománál.

— **A tulipánkert vezetősége** tisztelettel értesíti városunk közönségét, hogy a tulipán-mellűk megérkeztek és özv. Eisenbarth Ferencné ékszerüzletében 1, 2 és 3 koronáért kaphatók.

— **Gazdasági tudósító.** A földmivelésügyi miniszter Incze Jenő ártki pusztaí lakost móri járási gazdasági tudósítói tiszttel biza meg.

— **Jégyverés.** Naponta sűrű, sötét felhők borítják el fölöttünk a láthatárt. A májusi eső mindig áldás — szokta mondani a magyar ember. Annál rettenetesebb azonban, ha az áldás olyan szomorúságra változik, mint a mlyenről megyénk több községéből bennünket értesítnek. Tegnap 4—5 óra között Lovasberényben volt óriási jégyverés, a mely körülbelül 10 percen keresztül esett s a galambtojás nagyságu jégdarabok a község termés reményeit nagy részben tönkretették. Szintily hirt kapunk Polgárdiról, a hol ugyancsak tegnap óriási jégeső esett, ugy hogy seprni lehetett a földet elborító jégtömeget. Városunkat ez ideig megmentette a jóságos Isten kegyelme az ilyen veszedelemtől.

— **Mentők működése április hónapban.** Segélynyújtás szállítással 4, sebesült és betegszállítás 20, segély, kötés, szállítás nélkül 2, mozgóórság 6, vakláma 4, hullaszállítás 4, összesen 40 esetben.

— **Névváltoztatások.** Weisz Manó Ödön lovasberényi illetőségű, budapesti lakos vezetéknevét belügyminiszteri engedéllyel „Vajna”-ra változtatta. — Kiskoru Gáll László kápolnásnyéki illetőségű tanítóképzései növendék vezetéknevét ugyancsak belügyminiszteri engedéllyel „Gyulai”-ra változtatta.

— **Kiegészítés.** Lapunk legutóbbi számában leírtuk azt a kedves és lelketmegható ünnepélyt, a mely városunkban az első szent áldozás ünnepségeinek keretében lefolyt. Kiegészítésül utólagosan megjegyezzük, hogy a szétosztott emléktárgyakhoz az említettek kivül Ő cs. és kir. Pensegők Mária Annunziata főhercegnő és herceg Liech-

tenstein Alajosné szül. Erzsébet főhercegnő, a budapesti Karmelita zárda rend főnöke, gróf Meran Ferencné, Lichtnecker Antalné, gróf Nádasdy Tamásné, dr. Nagelreiter Alajos, Nagy Altonzné, özv. gróf Pappenheim Sándorné, Szogyény Marich Julia, gróf Zichy Rafaelné és gróf Zichy Gabriella voltak kegyesek adományokkal járulni.

— **Országosvásár áthelyezés.** A kereskedelmiügyi miniszter megengedte, hogy a minden év augusztus hó 19-én és 20-án megtartani szokott székesfehérvári országos vásár ez évben augusztus hó 26-án és 27-én tartassék meg.

— **Iskolatársak találkozója.** László Jenő felkéri mindazon iskolatársait, akik vele 1896. évben a Székesfehérvári Kereskedelmi Akadémiát végezték, hogy megállapodásuk értelmében a tízéves találkozó folyó év június 3-án (pünkösd vasárnap) Székesfehérvárról megjelenni szíveskedjenek.

— **Meghívó.** „A székesfehérvári egyházmegyei róm. kath. iskolák tanítóiak egyesülete” 1906. év május hó 29-én, kedden, d. e. 10 órákor Székesfehérvárról a belvárosi kath. kör termében választmányi ülést tart, melyre a választmányi tag urak ez uton is tisztelettel meghívottak. Tárgy: A közgyűlés napjának megállapítása és a közgyűlés előkészítése.

— **Lakoma a mudirnál.** Egy német kereskedelmi utazó abban a nagy szerencsében része stult, hogy Felső-Egyiptomban egy mudir (egy kerületnek legfőbb közigazgatási hivatalnok) meghívta magához lakomára. Az utazó erről egy német vendéglős-szaklapnak a következő leírást küldte: „Mikor cipőmet pár papucsos felsejével s kezeimet megmosva az ebédbe letem, a közepem már ott állt készen a nagyon alacsony kerék, terítetlen asztal. A szelen mertani rendben sorakoztak a kanalak és tányérok, a közepem pedig rengeteg tál pompázott, levestel tele. A lakomat a mudir kezdte meg, kanalat melyen belenyomva a levesbe, s inteti, hogy kovessuk a példáját. Az első kanállal nagyon jól ízlett. Mikor azonban a mudir üres kanalat másodsor is belenyomta a tálba, kissé kényelmetlenül kezdtem magamat érezni. Undoromtól azonban legyőztem s az etikett kedvéért en is úgy eszedektem. Ez az undor azonban nem hagyott el a lakoma végéig. Leves után rengeteg nagy halat találtak föl, mely az én becsüsem szertn lehetett vagy hatvan kilós. A mudir büszke tekintetét vetett a szörnyetegre, kezével belenyúlt a hal gyomrába, nagy ügyesen egy darabot leszakított belőle s a tányérjára tette. Nekem is utána kellett csinalnom. Késégsbeesetten nyultam en is bele a szörnyeteg gyomrába s egy darab sárgás húst elhódítottam magamnak. Olyan íze volt, mint a lazacnak. Ha valaha, ugy most vágytam valami szeszes italra, ilyesmi azonban jámbor muzulmánál nem kapható s meg kellett elégednem izetlen esővízzel, hogy undoromat leöblítem. Minden fogás után jóillatú vízzel telt medencét hordtak körül s mondhatom, soha még oly buzgalommal nem mondtam a kezeimet. Több apró fogás következett nem tudnám megmondani, hogy mi végül jött a clou, a fő fogás, az egészen megsütött juh. Visszalötött lélekzettel, szorongva néztem a közeledését, mert a feje ide-oda lóbáldozott, mikor az asztalra tettek. A mudir mindkét kezével megfogta a két állkapcsát s nagy erővel ketté szakitotta a száját. A szó szoros értelmében borzongás futott rajtam végig. De azért nem tudtam levenni tekintetemet a rémitő látványról s a mudir minden mozdulatát nagy érdeklődéssel kísértem. Vendéglátó gazdánk be dugta kezét az állat széthasított szájába, a nyelvet kitepte, ketté szakitotta, az egyik darabot a maga tányérjára tette, a másikat pedig az enyémmre. Mivel én voltam a legjobban kitüntetett vendég, a mudirnak ezt a kegyét a háias mosollyal kellett megköszönnöm. A többi vendég, mint éhes farkas vetette magát a juhra, s egymásután szagatták le róla a legjobb falatokat. Mikor az állat maradványait elhordták spenót következett krémmele. Azon spekuláltam, hogy mint fogjuk majd ezt az ételt az ujjainkkal élvezni, mikor a mudir fogott egy szelet kenyert s azt merítette belé a spenótba. A másik kezével a spenótot rákaparta s bekapta. A lakoma végét cukorban főtt rózsaárurom képezte. A fekete ká-

vénál a mudir a csésze tartalmának egy részét beelőtlyentette az alatta levő tányérba, szürcsöl belőle, már mint a tányérből s azután lekötélő mosollyal nekem nyújtotta. A tányért tudniillik s nem a csészet. Ki kellett innom. Végre megszagadtam a lakomáról s igazán boldog voltam, hogy a két óra alatt fölgylemlett undort néhány pohár valódi cognackal öblíthettem le.”

— **Csendélet a palotai utcában.** Hegedűs János palotai-utca 36 sz. alatti lakoshoz, a napokban ugy estefelé beizent Molnár Dániel palotai-utca 45 sz. alatti lakos, hogy jöjjön ki az utcára, mert beszélni óhajt vele. Hegedűs mi rosszat sem sejtve kifelé tartott, de alig, hogy az utcára lépett Molnár egy bottal egy vágta fejbe, hogy menten elborította a vér. Hegedűs bántalmazója ellen feljelentést tett a rendőrségen.

— **Országosvásár.** Tabajd községben az országos vásár az áldozócsütörtöki ünnep miatt 1906. május hó 23-án (Szerdán) lesz megtartva, állatvásár és kirakodó együtt. Vészmentes helyről bármiféle állat felhajható.

— **Iskolásfiúk szerencsétlensége.** Hétfőn két szerencsétlen eset is adta elő magát az olajutcai iskolástiak között. Reggel a fiúk a szőlőhegyről jöven az iskolába, ötven telepedek egy köhördő kocsiira, melyet Szabó Ferenc 19 éves szolgaleány, Szabó András fuvaros szolgálja hajtott. Az iskolához érve, a gyermekek le akartak szállni a kocsirol s ekkor történt, hogy Remsey József III. o. tanuló valahogyan a kocsi oldalára és a lócs közé keveredett s a kerék kezdte ruháját, majd testét befelé sodorni. A gyermek természetesen verfélygáló sikoltozásba tört ki. A kocsist azonban ez nem hatotta meg és semmikép nem akarta megállítani a kocsit. Csak midőn egy vasuti alkalmazott letűzéssel fenyegette, állott meg lovaival s akkor szabadították ki a nyomorult gyermekeket, a kinek testéből a kerék egy félökölnyi nyers húst már kiszakított volt, s a fehér csont látszott ki a térs helyén. Pár lépéssel odébb bizonyára összetört volna a nyomorult gyermek csontjait is. Bevittek az iskolába, a hol a tanítók nyújtották számára az első segélyt, kimosták a sebet s a gyermeket a mentőkkel a Szent György kórházba vitték. A rendőrség figyelmét felhívjuk az eszre s talán jó volna azt a kocsist egy kissé észrehozni, hogy a fehérvári bugristemponak, a határt nem ismerő durvalelkűségnek is kell, hogy határai legyenek.

A másik eset ugyancsak hétfőn s ugyancsak az olaj utcai iskola egy III. osztályu tanulóival Süveges Jánossal történt, a ki az utcán szaladva, egy csuportban megbotlott s oly szerencsétlenül bukkott el, hogy a bal lábán egy 20—30 cm. hosszú s több cm. szélességű égés a csontig ható seb támadt. A szerencsétlen fiút kocsiira tették s szőlői lakására szállították, a hol most orvosi kezelés alatt áll.

— **Tűz a vidéken.** Csöszről írják lapunknak: A napokban Kárási János csözi lakos udvarán, a házbeliek gondatlansága folytán kigyuladt egy szalmakazal, amitől a mellette álló sertésöl is tüzet fogott. A tűz az ólat a benne levő két sertéssel együtt elhamvasztotta. A kár meghaladja a 250 koronát, melynek egy része a biztosítás révén megtérül.

— **Az asszony miatt.** Pintér Lajos sárbovárdi lakos a napokban összeszóalkozott feleségével, mire az asszony hazament szüleihez, Dörögdi Imréékhez. Másnap Pintér elment apósaához hogy feleségét hazahívja. Azonban alig tette lábát a házba, apósa, anyósa és a felesége rátámadtak és félholtra verték. A verekedő familiát feljelentették a helybeli kir. ügyészségnél.

— **Öngyilkos aggastyán.** Sándor József 71 éves székesfehérvári illetőségű kertész, Hercegfalván, ahol Csapó Mihály ottani lakosnál volt ellátásban, öngyilkosságot követett el. Sándor folyó hó 5-én eltávozott lakásáról és csak tegnapelőtt akadtak holttemére a Hercegfalvához tartozó Róbertvölgyi puszta, ahol a kastély kertjében egy fára felakasztotta magát. Az öreg ember már a mult hó folyamán két ízben akart öngyilkossá lenni. Április 15-én majd 27-én a Róbertvölgyi halastóba ugrott, de mindkét esetben kimentették. Az aggastyán végzetes tettének oka ismeretlen.

— **Korcsmai késelés áldozatai.** Kuczi György, Osváth János és Tóth József seregélyesi lakos

legények a napokban együtt mulattak az ottani nagyvendéglőben. Már szép számát elfogyasztották a litereknél, amikor valami felett összeállkozva, késsel rotorttak egymásnak. Kuczi György, aki a község egyik legfeleltesebb ve-rekedője, ugy Osváthot, mint pedig Tóth Józsefet sulyosan megsebesítette. A késelő Kuczi Györgyöt fejelentették a helybeli kir. ügyészségnél, míg a két sulyosan sérült legényt beszállították a Szent György kórházba.

Köszönetnyilvánítás. Mindazoknak, a kik felejtethetetlen férjem gyászos elhunytá alkalmával részvétüket nyilvánítani, a koporsóra koszorút küldeni s a temetésen megjelenni kegyesek voltak, fogadják szívből jövő hálás köszönetemet. Özv. Veihinger Ödönne.

Pollák ur és a sztrájk. A mult héten egy sztrájkról emlékeztünk meg a mely Pollák Armin vár. biz. tag háztulajdonos s a piaci amon-zonok kérelhetlen ellensége s a házánál dolgozó kőművesek közt tört ki. Most ugy értesítenek ben-nünket, hogy Pollák urnak nem volt elegendő oka a nagy felháborodásra. Mert igaz, hogy az egyik kőműves nem forgatta a málleros kanalat, hanem az ingó állványt fogta, a melyen az egyik társa dolgozott. Pollák ur kitörése indokolatlan lévén, a kőművesek indokoltan hagytak lakép-nél, később azonban bökésen kiegyeztek egymással.

Villámokozta tűz. Etyekről írják lapunk-nak, hogy folyó hó 14-én délután 3 órákor hata-lmas vihar vonult el Etyek község felett. Ugy-nakkor a villám betört Schárl József földműves-gazda pajtájába, amely a benne lévő gazdasági szerkekkel együtt a lángok martaléka lett. A kar-több 1000 koronát meghalad. Hogy a tűz a paja-t szomszédságában lévő református templomra at nem terjedt, csakis a tüzoltók emberfeletti munkájának köszönhető.

Mekkora adót fizetnek a központnak? A „Szabadság” című munkáslapban ezeket írja erről a dologról egy kőműves: „Mi mindent kell évenként fizetni, hogy szocialista elvtárs lehessen valaki? Nem többet, mint a „Népszava” című lapért 14 kor. 40 fillért, szaklapért 2 kor. 40 fillért, zsebkönyvért 70 fillért, tagsági-díj 15 kor. 60 fillért, ellenállási alapra szintén 15 kor. 60 fillért, pártadóra 2 kor. 80 fillért, tehát egy évre összesen csak 49 kor. 70 fillért kell fizetni. No de ez még kevés, most még hozzá kell számítani, hogy hány-szor fordul elő sztrájk, bojkott. Ez mind fizetéssel jár. Most aztán ezeknek tetjében „választási alapja”-ra is kell fizetni. Erre sem kell egy-szerre többet fizetni, mint 40 fillért, de ezt a 40 fillért minden körülmények közt tizesse a munkás, mert ellenkező esetben jön a megbé-lyezés, a kizárás stb. En szegény építőmunkás vagyok. Négy gyermekem van és mind a négyen iskolába járnak. Nem keresek többet hetenként 26—28 koronánál. De ezt is csak nyáron. Télen abból kellene élni valamennyiünknek, amit nyáron félre tudok tenni. De ez lehetetlen, mert mint szervezett munkás, köteles vagyok évente 50—60 koronát, a szakegyet által kötelezőnek előírt dol-gokra fizetni. Ehhez még aztán hozzájárul az is, hogy egy évben két-három ízben sztrájkolunk. Hát hogy éljek meg a családommal tisztességesen, hogy járassam gyermekeimet iskolába, ha mind ezeket fizetnem kell? No hát és mégis akadnak olyan szelid állatok, a kik abba a kemény igába belehajtják nyakukat!

Tetten ért tolvaj. Halman Viktor 18 éves móri fiatalember tisztességes szülők gyer-meke rossz utra tévedt. A napokban az ottani Turiák-féle vendéglőben, ahol előzőleg a vendég-lőssel biliárdozott, azon idő alatt, amig egyedül maradt a söntésben álkulcs segélyével kinyitotta a söntés asztaltölkjét és abból 22 koronát ello-pott. A fiatalembert, akit a vendéglős felesége tetten ért, fejelentették a kir. ügyészségnél.

A szomszédasszonyok. Málics Ferencné és Szabó Jánosné az Erzsébet-soron boldogítják egymást szomszédságukkal. A napokban régebbi szokás szerint összerperekedett a két asszony, aminek azután az lett a vége, hogy Málicsné egy vizes kannával több helyütt beszakgatta a szomszédasszony fejét. Szabóné az esetet bejelentette a rendőrségen, ahonnan az ügy a kir. járásbíró-ság elé került.

Megtámadott mezőőr. Marton Ferenc szárazréti mezőőr a napokban kunyhója előtt áll-dogált gyanutlanul, amikor Farkas Ferenc Öreg

utcai lakos minden ok nélkül megtámadta és egy-bottal véresre verte. Marton Ferenc, aki több rendbeli sérülést szenvedett az esetet fejelentette a rendőrségen, Az ügy a járásbíró-ság előtt fog elintéztést nyerni.

IRODALOM.

Philothea. A kármelita atyák azon sok szép imakönyvhöz, a melyek kiadásukban meg-jelentek, egy pompás új könyvecskét csatoltak: a Philothéát, a melynek az ajtatossági könyvec-ské sorában való kiválósága általánosan ismeret-es. E könyvecske nemcsak tartalmában értékes, de ára is meglepően olcsó. Vászonkötésben 1.50, bőrkötésben 3 kor. Kapható a kármelita atyáknál. Budapest VI. Huba-u. 12.

Magyar Remekírók. A Franklin-Társulat remekíró-gyűjteményéből, az 55 kötetes Magyar Remekírók-ból most jelent meg a gyűjtemény ki-lencedik öt kötetes sorozata. A díszes kiállítású öt kötet a következők: *Dák Ferenc* beszédeinek első kötete, 1824-től az 1861-iki első félirati ja-vaslatig, *Wlassics Gyula* öt éves tartalmás bevezető tanulmányával. (A gyűjtemény 18. kötete.) *Péteri Sándor* kisebb költeményei két kötetben, *Balics Ferenc* bevezetésével. (A gyűjtemény 33—34. kötete.) *Mikes Kelemen Törökországi levelei*, *Erdősi Béla* bevezetésével és jegyzetével (5. kötet) és a magyar népköltés értékes gyűjte-ménye, a melyet *Endrői Sándor* állított össze és látott el bevezetéssel. (51. kötet.) A teljes 55 kötetes gyűjtemény ára 220 korona. Megrendel-hető havi részletfizetésre bármely hazai könyv-árus utján.

6634 sz. 1906.

Árlejtési hirdmény.

Székesfehérvár szab. kir. város a Kossuth-utcában e végre kijelölt helyen és telken egy posta és távirda főépületnek és tartozékainak, a város közgyűlésének 81.5306. 1905 szám alatt kelt határozatával elfogadott hét drb. terv. költsé-gvetés, egy általános és egy műszaki feltételek szerint, illetve az azokban kitüntetett minőségű homi anyagokból, valamint azokban kitett mér-tékhez képest és ott leirt módon elkészítését vál-lalkozás útján eszközöltetvén a zárt ajánlatok beadására 1906. évi június 7 napjának délelőtti 10 óráját tűzöm ki.

Zártajánlat mindája a következő:

„En alulírott a székesfehérvári Kossuth-utcában e végre kijelölt és általam ismert helyen és telken a Székesfehérvár szab. kir. város által építeni határozott egy posta és távirda épület és tartozékai megépítésénél előforduló összes munkálatokat s ahhoz tartozó anyagbeszerzéseket és szállításokat, miként azok meglevő és ál-talmai betekintett építési okmányokban nevezetesen . . . drb. építési tervben, költségvetés-ben, egy általános, egy műszaki feltételekben kitüntetve vannak, illetőleg az építési bizott-ság későbbi rendelkezései szerint szükségessé valandanak, a velem közölt költségvetés minden egyes tételénél kitett egységi árákból” azaz szatóli engedés felültetés mellett elvállalom, egyuttal kijelentem, miszerint az ezen munka teljesítésére vonatkozólag Székes-fehérvár, szab. kir. város közgyűlésének 81.5306. 1905. szám alatt kelt határozatával megállapított feltételeket ismerem és azokat magamra nézve kötelezőnek kijelentem.

A kívánt bányapénz fejében 4300 koronát, szóval négyezerháromszáz koronát készpénzben, következő értékpapirokban Székes-fehérvár szab. kir. város pénztárába napló szám alatt letettem.

Kivülről:

„Ajánlat a székesfehérvári posta és távirda épület elkészítésével előforduló összes munká-latokra.”

Csak oly zárt ajánlatok vétetnek figyelembe, melyek a munkálatok teljesítésére iparhatósági jogosultsággal bíró vállalkozótól származnak 4300 kor. bányapénzben készpénzben, vagy helybeli

takarékpénztári, illetve bankbetéti könyvecskében vagy a benyújtást megelőző napi budapesti tőzs-dei árfolyam szerint s ártáradó óvadék képs-értékpapirokban a városi pénztárba történt leté-tele által biztosítva vannak és a közölt minta szerint szerkesztve és jól lepecsételve a zárt ajánlatok benyújtására kitűzött határidőnek dél-előtti 10 órájáig Székesfehérvár város iktató hi-vatalánál benyujtatnak.

A tervek, költségvetések, műszaki és egyébbb zárt ajánlati feltételek alulírott hivatalban (város ház 10. sz. a.) a hivatalos órákban bármikor betekintheők, bővebb felvilágosítást a tervező Say Ferenc építész nyújt.

Székesfehérvár, 1906. május hó 15-én.

Polczer Péter s. k.,
gazd. tanácsos.

Meghívás.

A hercegfalvai kölcsönsegélyző-egylet
mint szervezet

folyó 1906. március 18-án

délelőtti 8 órára

az egylet helyiségében tartandó

rendkívüli közgyűlésre

az egylet tagjait tisztelettel meghívja.

Hercegfalva, 1906. március 5-én

az igazgatóság.

Tárgyak:

1. A hercegfalvai kölcsönsegélyző-egylet szá-molásának elődöntése a lszabályaink 4. §-a értelmében.
2. Továbbá 6 tag választása a felszámoló bizottságha.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX



XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

KÖCSIFÉNYEZŐ és NYERGES

tüzletemet a n. é. közönség b. figy-el-mébe ajánlom.

Raktárt tartok mindennemű ru-ga-nyos hintókból és különböző üzleti kocsikból. **Javításokat** a leggyorsab-ban és jutányos árban készítek.

Hirtling Pál kocsigyártó,

Székesfehérvár, Tolnai-utca 16.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Csak **SICULIA** névvel ellátott üvegek valódiak.

A Málnási „SICULIA” forrásvíz
a sós savanyúvizek királya.



Sziklarétegen átfurt artézi forrás.
A gyomregést rögtön megszünteti. Pá-ratlan étvágygerjesztő. Azonnal ható kü-lönlétség a feje, tüdő, torok, gyomor, vese, hólyaggyulladás bántalmait ellen Ko-rányi, Kétyi, Tauszky, Riegler tanár úr szakvéleményei

a málnási „SICULIA”-forrást
a kontinens legdusabb természetes al-kalikus, sós savanyúvizének minősítik.

Magyarországi főraktár:
BRAZAY KALMAN BUDAPEST,
József-körút 37.
Kapható minden gyógyszerárban,
drogeria és fűszerkereskedésben.

3358. 30—10.